

Hankeaika 1.1.2023 – 31.12.2023

1. Hankkeen perustiedot

1.1. Hankkeen nimi	Digikyvyykkyden ja tiedolla johtamisen kehittäminen Koillismaalla (DigiTie)
1.2. Hankkeen päätösnumero	486/04.05.01/2022
1.3. Toteuttajan nimi	Koillis-Suomen Kehittämisyhtiö Naturpolis Oy
1.4. Hankkeen vastuhenkilö	Kirsi Kuosku
1.5. Toteuttajan yhteystiedot	kirsi.kuosku@naturpolis.fi 0400 – 375 930

2. Loppuraportin laatijan tiedot

2.1. Loppuraportin laatijan nimi	Tarja Kivilahti
2.2. Puhelinnumero	040 – 355 8467
2.3. Postiosoite	Keskuskuja 6, 93600 Kuusamo
2.4. Sähköpostiosoite	tarja.kivilahti@naturpolis.fi

3. Hankkeen tiivistelmä (julkinen versio)

Kuntien ja yritysten toimintaympäristöön vaikuttavat monenlaiset äkilliset tilanteet ja pidemmän aikavälin muutostrendit, joita tulee huomioida kuntien elinvoiman ylläpitämiseksi ja yritysten kilpailukyvyn turvaamiseksi. Kehittämisyhtiön tehtävänä on alueen elinvoiman lisäämiseksi tuottaa kunnille suunnitteluun ja päätöksentekoon tarvittavaa tietoa sekä omaa osaamistaan ja näkemystään hyödyntämällä tuottaa lisäarvoa myös elinkeinoelämälle. Näitä tehtäviä varten ja kyetäkseen johtamaan alueen elinvoiman kehittämistä yhä monimutkaistuvassa toimintaympäristössä tulee kehittämisyhtiön omaa osaamista ja toimintaprosesseja kehittää.

Tietoa on tarjolla paljon ja se on hajallaan, jolloin sen hyödyntäminen tavoitteiden saavuttamiseksi ilman selkeästi määriteltyjä prosesseja ja välineitä on haastavaa. DigiTie – hankkeen tavoitteena on määrittää kehittämisyhtiön toiminnan tavoitteiden ja sidosryhmien kannalta tärkeimmät

tietotarpeet, sekä toimijoiden (kunnat, kehittämissyhtiö ja yritykset) yhteinen tavoitetila tiedon saatavuudelle ja hyödyntämiselle tulevaisuudessa. Tiedon saatavuuden ja hyödyntämisen kehittäminen vahvistavat alueen ja yritysten muutoskyvykkyyttä. Tätä edesauttaa myös hankkeen aikana luotava ennakkointimallin kehittämisen käynnistäminen. Siinä luodaan alueelle toimintamalli, miten hyödynnetään elinvoimaa kuvaavaa tietoa yhteistyössä julkisen ja yksityisen sektorin kesken. Toiminta edesauttaa yhteisen, laajemman näkemyksen saavuttamista alueen tulevasta kehityskulusta ja mahdollisuuksista. Uusi toimintatapa myös mahdollistaa avoimen keskustelun ja osallisuuden lisäämistä alueiden kehittämistoimenpiteiden ja investointien suunnitteluun ja yhteistyön edistämiseen yli toimialarajojen.

Hanke toteutettiin kolmessa vaiheessa:

1. Nykytila-analyysi
2. Tiedonhallinta- ja ennakkointiprosessien kehittäminen
3. Työkalujen testaus ja pilotointi

Toteutusaika oli 1.1.2023 – 31.12.2023 ja kokonaiskustannusarvio 133 844 euroa (70 % Pohjois-Pohjanmaan liiton Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen AKKE-määräraha, 30 % Kuntarahoitus).

4. Project Summary (public version)

The operating environment of municipalities and companies is affected by a wide variety of sudden situations and long-term change trends, which must be taken into account in order to maintain the vitality of municipalities and secure the competitiveness of companies. In order to increase the vitality of the area, the task of a development company is to provide municipalities with information they need for planning and decision-making. In addition, by utilizing its expertise and vision, the development company also produces added value for business life. For the purpose of these tasks and in order to maintain the ability to lead the development of the area's vitality in an increasingly complex operating environment, the know-how and operating processes of the development company itself must be enhanced.

There is a lot of information available, and it is often scattered. Therefore, without clearly defined processes and tools, the utilization of information in order to reach goals is challenging. The aim of DigiTie Project is to determine the most important information needs in terms of the development company's operational goals and stakeholders, as well as the common target state of the actors (municipalities, the development company, and companies) regarding the availability and utilization of information in the future. The improvement of access to and utilization of information strengthens the ability of the area and companies to change. This is also facilitated by the initiation of the development of a forecasting model that is created in the project. This is an operating model for how to utilize information regarding vitality that can be used by the public and

private sectors cooperatively. The activity contributes to the achievement of a common, broader vision of the area's future development trajectory and opportunities. The new mode of operation also enables open discussion and increased participation in the planning of regional development measures and investments, and the promotion of cooperation across industry boundaries.

The project was implemented in three stages:

1. Current state analysis
2. Development of information management and forecasting processes
3. Testing and piloting of tools

The implementation period was from 1 January 2023 to 31 December 2023, and the total cost estimate was 133 844 euros (70 % Council of Oulu Region: Supporting the Sustainable Growth and Vitality of Regions AKKE Grant, 30 % municipal funding).

5. Hankkeen tavoitteet

”DigiTie” – hankkeen tavoitteen oli Naturpoliksen johdolla kehittää Koillismaan elinvoiman kehittämiseen tarvittavaa tiedolla johtamista ja kasvattaa sen myötä muutoskyvykkyyttä niin kehitysyhtiössä kun sitä kautta alueen kunnissa ja yrityksissä.

Tavoitteet:

- Kehittämisyritys tiedolla johtamisen kypsyyden kehittäminen siten, että se kykenee tarjoamaan kunnille ja elinkeinoelämälle reaaliaikaisen tilannekuvan alueen elinvoimasta ja johtamaan päätöksenteon tueksi tarvittavaa tiedontuotantoa, hyödyntämistä ja ennakointiprosesseja strategisesti ja hallitusti
- Muodostetaan tiedolla johtamisen prosessi kehitysyhtiöön (systematisoidaan tiedon kerääminen ja hyödyntäminen)
- Luodaan tilannekuvan pohjalta ennakointimalli yhteistyössä kuntien ja elinkeinoelämän kanssa
- Parannetaan yritysten ennakointi- ja muutoskyvykkyyttä hyödyntäen tarjolla olevia teknisiä työkaluja

6. Hankkeen toimenpidekokonaisuudet

1) Nykytila-analyysi oli ensimmäinen toimenpidekokonaisuus hankkeessa. Se käsitti:

- tarve- ja tilannekartoituksen
- kehittämisyrityksen tiedolla johtamisen lähtötilanteen kypsyyden määrittelyn
- ydintoimijoiden haastattelut (Naturpolis, Kuusamon kaupunki, Taivalkosken kunta, elinkeinoelämän edustajat kuten yrittäjäyhdistysten puheenjohtajat ja avainyritysten edustajat)
- selvitetään, mitä elinvoiman kehittämiseen ja sen näkyväksi tekemiseen liittyviä tietojärjestelmiä kunnilla on jo käytössä (esim. mobiilidataseuranta,

paikallistietojärjestelmät, tiedonjakoalustat, data- ja mediaseurannat), joita kehittämissyhtiökin voi hyödyntää

- käydään läpi kehittämissyhtiön jo käytössä olevat järjestelmät ja toimintatavat liittyen tiedon tuottamiseen ja hankintaan sekä hyödyntämiseen
- sidosryhmien haastatteluissa käydään läpi mitä tietoa kukin taho tarvitsee ja haluaa hyödyntää oman toimintansa sekä alueensa kehittämisen ja ennakkointityön tukena, millä tasolla tietoa tarvitaan ja miten sitä halutaan hyödyntää tai mitä tietoa puuttuu (kysyntä / tarve)
- toteutus projektipäällikön johdolla asiantuntijapalveluhankintana haastatteluina, haastattelujen jälkeen järjestetään yhteinen työpaja tulosten käsittelyä varten, rakennetaan yhteinen näkemys aidoista tietotarpeista ja tavoiteltavasta lopputuloksesta

2) Toisena toimenpidekokonaisuutena oli tiedonhallinta- ja ennakkointiprosessien kehittäminen, joka sisälsi:

- nykytila-analyysin pohjalta määritellään tarvittavat prosessit lähtötilanteen ja tavoiteltavan lopputuloksen välillä
- päätetään mitä tietoa kerätään ja mistä tietolähteistä, miksi, kenelle, kuinka usein ja erityisesti kehittämissyhtiön näkökulmasta se, miten kerättyä tietoa hyödynnetään
- jotta tilannekuvan ylläpitämisestä ja siihen tietojen keräämisestä päästään tietojen tehokkaaseen hyödyntämiseen ja tiedolla johtamiseen kehittämis- ja ennakkointityössä luodaan alueelle ennakkoinnin toimintamalli
- toimintamallissa kehittämissyhtiön johdolla kokoontuva elinkeinoelämää osallistava elinvoimatyöryhmä käsittelee alueen elinvoimasta kerättyjä tietoja ja luon niiden perusteella suuntaviivoja ja yhteisen näkemyksen alueen mahdollisista kehityskuluista

3) Kolmantena toimenpidekokonaisuutena oli työkalujen testaus ja pilotointi:

- haetaan markkinoilta kehittämissyhtiön tiedolla johtamisen tarpeisiin soveltuvia digitaalisten alustojen / teknisten ratkaisujen toimittajia ja tutustutaan ydinryhmän kanssa vaihtoehtoihin
- valitaan soveltuvat ratkaisut testikäyttöön hankkeen aikana
- jatkotyöstäminen sovitaan erikseen hankkeen päättymisen jälkeen

7. Hankkeen toimenpidekokonaisuuksien tarkemmat toimenpiteet ja keskeisimmät tulokset

1) Nykytila-analyysi toimenpidekokonaisuudessa lähdettiin liikkeelle tilanne- ja tarvekartoituksesta, joka toteutettiin asiantuntijapalveluna haastattelututkimuksena. Asiantuntijapalveluiden toteuttaja kilpailutettiin Cloudia kilpailutuksena ja yhteistyökumppaniksi valittiin CGI Suomi Oy. Yhteistyössä CGI Suomi OY:n kanssa tehtiin maaliskuusta huhtikuussa 2023 yhteensä 51 haastattelua. Haastateltavina olivat Naturpoliksen henkilökunta, seudullisen kehittämistyöryhmän edustajat, Kuusamon kaupungin avainhenkilöt, Taivalkosken kunnan avainhenkilöt, Kuusamon ja Taivalkosken yritysmaailman avainyritykset ja yrittäjäjärjestön edustajat sekä Pohjois-Pohjanmaan liiton edustaja. Haastattelujen lisäksi tehtiin Naturpoliksen henkilökunnalle internetpohjainen tietojohtamisen kypsyystason mittaust.

Nykytila-analyysin keskeisimpiä tuloksia olivat:

- Naturpoliksen tietojohdamisen kypsyystaso on tällä hetkellä tasolla 3 / 5, se on hyvä pohja, mutta kehitystoimia tarvitaan
- On tarpeen rakentaa yhdenmukaiset määritelmät, toimintatavat ja prosessit (kuka tekee, mitä tekee, milloin tekee ja miksi tekee) sekä selkeyttää koordinaatio ja vastualueet
- Tiedonkulku ylhäältä alas ja päinvastoin tulee varmistaa sekä se että kaikilla on oikeaa tietoa riittävästi
- Tiedon hyödyntämisestä tulee tehdä systemaattisempaa, yhteinen tiedonjakokanava tarpeen "yhden luukun periaatteella"
- Yhteistyötä koko alueella tulee tiivistää, koordinoitua ja vastuunjako selkeyttää ja luottamusta vahvistaa
- Tiedonvaihdon ja viestinnän tulee olla avoimempaa
- Tieto on tällä hetkellä sirpaloitunutta, järjestelmät eivät keskustele keskenään (rajapinnat) ja käyttöoikeudet rajalliset
- Tehdään paljon käsityötä, automatisointia tarvitaan sekä työkaluja analysointiin ja ennakkointiin
- Tarvitaan vuosisuunnittelutyökalu Vuosikello, jossa suunnitelmat koko vuoden tasolla yhtenäisesti

Nykytila-analyysin haastattelujen pohjalta laadittiin yhteenvetoraportti ja pidettiin toukokuussa 2023 kaksi työpajaa, ensimmäinen alueen avaintoimijoille ja toinen Naturpoliksen johtoryhmälle. Työpajoissa vedettiin haastattelujen tulokset yhteen ja päätettiin jatkotoimista ja niiden toteutuksesta toisen toimenpidekokonaisuuden Tiedonhallinta- ja ennakkointiprosessien kehittäminen suhteen.

- 2) Tiedonhallinta- ja ennakkointiprosessien kehittäminen toimenpidekokonaisuudessa lähdettiin rakentamaan Tiedolla johtamisen jatkoaskeleet ja vastuunjakotaulukkoa eri osa-alueille:
 - Tiedolla johtamisen ja avaintehtävien prosessien määrittely: Johto ja markkinointi / viestintä
 - Tiedolla johtamisen ja avaintehtävien prosessien määrittely: Hallinto- ja tukipalvelut
 - Tiedolla johtamisen ja avaintehtävien prosessien määrittely: Hankehenkilöstö
 - Tiedolla johtamisen ja avaintehtävien prosessien määrittely: Yrityskehittäjät
 - Vuosikellon käyttöönotto
 - Digikyvykkyyden kehittäminen
 - Ennakkointimallin kehittäminen

Jokaiselle osa-alueelle määriteltiin ensimmäiset toimenpiteet, vastuuhenkilö, toteuttava pienryhmä, muutoksen mahdollistaja sekä muut mahdolliset muutoksen vaatimukset. Pienryhmien työskentelyä lähdettiin rakentamaan työpajatyöskentelyllä, johon haettiin mukaan yhteistyökumppani asiantuntijapalveluihin. Tarvittavien asiantuntijapalveluiden osalta tehtiin Cloudia kilpailutus, jonka pohjalta yhteistyökumppaniksi valittiin CGI Suomi Oy. Toinen toimenpidekokonaisuus toteutettiin pienryhmätyöskentelyjen osalta yhteensä kaksikymmentä pienryhmätyöpajaa huhti–lokakuussa 2023 Teamsin välityksellä. Näiden jälkeen pidettiin kolme työpajaa Kuusamossa, joissa tehtiin yhteenveto kaikkien pienryhmien tuotoksista ja sovittiin jatkoaskeleista.

- 3) Kolmannessa toimenpidekokonaisuudessa Työkalujen testaus ja pilotointi kehitettiin ja tehostettiin jo aiemmin käytössä olleiden teknisten ratkaisuiden käyttöä sekä otettiin pilotointiin uusia tiedolla johtamisen työkaluja. Kehittämissyhtiön ja sen sidosryhmien käytössä jo aiemmin

olleen Ajankohtaiskatsauksen toteuttaminen automatisoitiin yhteistyössä Softwave Oy:n ja Kuusamon kaupungin johdon työpöytä – alustan kanssa ja automatisoitu Ajankohtaiskatsaus tuodaan jatkossa jakoon kuusamo.fi, taivalkoski.fi ja naturpolis.fi sivuille tarjoamaan kunnalle, kaupungille, sidosryhmille ja yritysmaailman edustajille ajan tasalla olevaa elinvoimatietoa eri tietolähteistä. Hakosalon CRM on otettu tehokkaaseen käyttöön ja sen käytölle on laadittu pelisäännöt ja minimitalvoitteet sekä pidetty Hakosalon käyttökoulutus kehittämissyhtiön henkilökunnalle. Vuosisuunnittelun ja tiedon jakamiseen on pilotoitu vuosisuunnittelutyökalu Plandiscin Vuosikello hallinnon, tapahtumien, markkinoinnin, viestinnän, hankkeiden ja yrityskehityksen osalta. Näihin on tehty suunnitelmat ja prosessit vastuushenkilöineen ja varahenkilöineen. Digikyvyyden lisäämiseksi ja olemassa olevien Microsoft Office 365 työkalujen hyödyntämiseksi järjestettiin Microsoft Office 365 – työkalujen käyttö työryhmä- ja projektityössä koulutus yhteistyössä Corellia Helsingin kanssa. Corellia Helsinki valittiin pyytämällä tarjous neljältä Microsoft – koulutusyritykseltä, joista valittiin heidän tarjouksensa edullisimpana.

8. Hankkeen yhteenveto (julkinen versio)

Hankkeen tavoitteena olivat tiedolla johtamisen ja digikyvyyden kehittäminen ja prosessien ja mallien rakentaminen siten, että kehittämissyhtiö kykenee tarjoamaan kunnille ja elinkeinoelämälle reaaliaikaisen tilannekuvan alueen elinvoimasta ja tukemaan päätöksentekoa. Nykytila-analyysissä rakennettiin haastattelujen perusteella selkeä kuva, missä keväällä 2023 oltiin ja sen pohjalta jatkettiin tiedonhallinta- ja ennakointiprosessien kehittämistä kesän ja syksyn 2023 aikana pienryhmien työpajasarjassa ja sen jälkeen tarpeisiin vastaavien työkalujen pilotoinnissa sekä olemassa olevien työkalujen tehokkaammassa hyödyntämisessä.

Hanke on edistynyt hankehakemuksen aikataulun, toimenpidekokonaisuuden ja rahoitussuunnitelman mukaisesti. Hankkeen toteuttamat työkalut ja prosessit tulevat hankkeen päättymisen jälkeen olemaan yksi tärkeä osa kehittämissyhtiön ja sidosryhmien työskentelyä ja kehitystyö jatkuu tiedolla johtamisen ja digikyvyyden osalta myös hankkeen päätyttyä.

Hankkeen ohjausryhmä on kokoontunut neljä kertaa ja hankkeesta on tehty yksi maksatushakemus, joka on hyväksytty ilman muutoksia ja viimeinen maksatushakemus tehdään 31.12.2023 mennessä. Ohjausryhmän päätöskokouksessa 18.12.2023 todettiin loppuraportin sisällön vastaavan toteutusta ja loppuraportti hyväksyttiin ilman huomautuksia.

9. Project Summary (public version)

The aim of the project was to develop knowledge-based management and digital competence and to build processes and models in such a way that the development company is able to provide municipalities and the business community with a situational picture of the area's vitality, and support decision-making. Interviews were conducted in the current state analysis and, based on them, a clear picture of the situation in spring 2023 was constructed. Moreover, based on that, the

development of information management and forecasting processes was continued during summer and autumn 2023 with a series of small group workshops, and after that with the piloting of necessary tools and more efficient use of existing tools.

The project has progressed in accordance with the project application schedule, set of measures and financing plan. After the project has ended, the tools and processes implemented by the project will be an important part of the work of the development company and stakeholders, and the development of information management and digital competence will continue even after the end of the project.

The project steering group has met four times and one payment application on the project has been sent. The payment application was approved without changes, and the final payment application will be sent by 31 December 2023. At their final meeting on 18 December 2023, the steering group found that the content of the final report corresponds to the implementation of the project, and the final report was approved without comments.

10. Hankkeen toteutuneet kustannukset ja rahoitus

Kustannuslaji	Rahoitusuunnitelma €	Toteuma €
Palkkakustannukset	33 088	35 850,33
Ostopalvelut	90 000	88 277,99
Matkakulut	2 000	0
Flat rate 7 %	8 756	8 688,98
Kustannukset yhteensä	133 844	132 817,30
Rahoitus:		
AKKE - rahoitus	93 691	92 972,11
Kuntarahoitus	40 153	39 845,11
Kokonaisrahoitus yhteensä	133 844	132 817,30

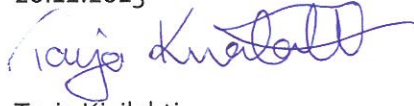
11. Hankkeessa syntyvien aineistojen säilytys

Naturpolis Oy:n arkisto sijaitsee Kuusamon kaupungin keskusarkistossa, jonne on varattu erilliset hyllytilat yhtiön ja sen hallinnoimien hankkeiden arkistomateriaalia varten (Naturpolis Oy:n hallitus 18.2.2008 § 13).

Päivämäärä

20.12.2023

Allekirjoitus

Nimenselvennys

Tarja Kivilahti